

RAZSTRELITEV NAJVEČJEGA JEZA SVETA

Nepotrjena poročila naznačajo, da so Rusi razstrelili ogromni jez v bližini Dnjepropetrovska, ki je bil največji jez na svetu.

V mnogih evropskih glavnih mestih so pričela snoči krožiti nepotrjena poročila, da so Rusi dinamitali in razstrelili ogromen hidro-električen jez na Dnjepru v bližini Dnjepropetrovska, da zadrže nemško prodiranje v Ukrajino.

Poročila New York Timesa iz Berna, Švica, naznanjajo, da so se razile preko razstreljenih barikad ogromne množine vode, ki so pričele poplavljeni okolice. Drugo newyorško časopisje objavlja iste vesti, ki jih je prejelo iz Londona.

Londoni časopis Daily Mail pravi, da je bil jez razstreljen po posebnem ukaz premijera Stalina, ki je ukazal maršalu Budjenniju, naj razstrelji in uniči to veliko čudo moderne tehnike.

Stalin je najprej vprašal maršala Budjennija, če je spravljen preko Dnjepra svoje čete.

"Da, kolikor sem jih mogel. Skoraj pol milijona."

"Prav," je rekel Stalin. "Zdaj pa dinamitirajte in razstrelite jez."

Poročila iz Stockholma, Švedska, naznanjajo, kako so ruski sapperji podminirali in razstrelili jez, ki so ga Rusi s pomočjo ameriških tehnikov gradili štiri leta in ki je bil največji jez na svetu.

Poročna dovoljenja

Te dni so sledeči pari dobili poročna dovoljenja: Peter Toner, 38, 12806 Laurel Ave. in Mary Bruss, 27, 6210 Superior Ave.; John Tratinik, 22, 1116 E. 71 St. in Vida Učakar, 20, 5472 Lake Ave.; Ansel Baynes, 26, 2017 E. 77 St. in Angela Penggov, 20, 5438 Lake Ave.; Michael Bokar, 27, 6615 Edna Ave. in La Verne Auth, 25, 6615 Schaeffer Ave.; Nicholas Herak, 22, 1034 E. 169 St. in Agnes Goryanes, 20, 430 E. 157 St.; Frank Jesenovc, 26, 1143 E. 71 St. in Helen Koci, 21, 1143 E. 77 St.; Joseph Koprivc, 24, 1007 E. 76 St. in Liljan Judnik, 22, 1041 E. 74 St.; William Suhadolnik, 26, 1159 E. 58 St. in Vera Kasinar, 19, 1164 E. 58 St.; Lawrence Kress, 27, 67 St. in Dorothy Luborn, 19, 5907 Prosser Ave.; Adam Damm, 59, 6012 Superior Ave. in Frances Tomalski, 28, 1032 Kormann Ave.; Steven Mikovitch, 26, 659 E. 96 St.; Rudolph Bambic, 24, 1317 E. 55 St. in Sophie Marič, 20, 1293 E. 55 St.; Steve Strich, 25, 24, 1568 E. 45 St.; Austin Svetina, 60, 14607 Thames Ave. in Mary Skvorca, 57, 15714 Arcade Ave.; John Dackiewicz, 27, 1190 E. 83 St. in Olga Lazar, 25, 696 E. 157 St.; John Roznik Jr., 24, 3532 E. 82 St. in Rose Debolock, 25, 16205 Shaker Sq. Bilo srečno!

Iz bolnišnice

Poznana Mrs. Mary Malenšek se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom, vokal Bonna Ave. in Northwood Rd., kjer jo številne prijateljice lahko obiščejo.

Silno preganjanje naših ljudi v Mariboru in okolici

Zdaj se potrjujejo vesti, o katerih smo poročali že v uredniškem članku, da je bilo izgnanih iz Maribora že 15,000 slovenskih rodbin. — Hraber odpor slovenskega ljudstva.

DUNAJ, konec junija 1941 (JK). — Morda še ni znano širrom sveta, kako ostre borbe so se vodile na severni meji Jugoslavije proti prodiranju Nemcev a še manj je morebiti znano, da se je civilno prebivalstvo Maribora in okolice takoj vzdignilo kot eden in sodelovalo s hrabro jugoslovansko vojsko v teh borbah. Ta okraj so branile dobro izvežbane in opremljene izbrane jugoslovanske čete, večina iz hribovitih slovenskih krajev. Nemci so parkrat prihajali čez Dravo in zavzemali Maribor, toda v mestu samem in v predmestjih so morali osvojevati vsako posamezno hišo, skladišče ali tovarno, katere je branilo ljudstvo samo, in to z neverjetno požrtvovalnostjo in samopogubno hrabrostjo. Vsakokrat so bili Švabi izgnani iz Maribora! Končno je Maribor podlegel okrožnemu pokretu nemških čet. In tedaj je zavladala grozota.

Izveleki so moške, ženske in otroke, mučili jih na vse mogoče načine, da bi od njih zvedeli za skrivališča poedincev, katerih imena, kakor se razvidi, so bila preskrbljena že pred napadom na Jugoslavijo. Odpeljali so vse ter jih začasnó zaprli v prostore z žico ograjene, a pozneje so jih odpeljali v taborišča in na prisiljeno delo v Nemčijo. Moške in trdnjave in na delo, toda ločene od njihovih družin. Mnogo moč, preoblečenih, je pobegnilo v planine, da od tam nadaljujejo poroke, čim se jim nudi za to prilika. Starše, otroke, žene, brate in sestre vseh onih oseb, katerih niso mogli najti, a so jih nemški petokolonci in izdajalci javili, da so pomagali vojakom v borbah, so na mestu postrelili v masah. V kupih so ležala trupla. Polivali so jih z živim apnom.

Nad 1,800 oseb je bilo na ta način iztrebljenih in umorjenih. Nekaj dni zatem je enaka usoda

SODNIK LAUSCHE POSEKAL Z GLASOVI REKORDE CLEVELANDA

Lausche je dobil za svoje peticije 120,000 glasov, sedanji župan Blythin 30,000, kongresnik Sweeney 15,000, kandidat Johnson pa 6,000 glasov.

Včeraj so različni kandidati formalno vložili pri volilnem odboru svoje peticije. Županski kandidati, ki so včeraj vložili svoje peticije, so sledeči: župan Edward Blythin, republikanec; sodnik Frank J. Lausche, demokrat; kongresnik Martin L. Sweeney, demokrat in Arnold S. Johnson, komunist. Arthur H. Day, bivši sodnik ohijskega vrhovnega sodišča, je že dan prej vložil svojo peticijo.

Slovanski in drugi znani kandidati

Kandidati za councilmane v raznih vartah, ki so slovanskega pokolenja, kakor tudi drugi znani kandidati, pa so sledeči: V 9. varti kandidira Marko Furjanec; v 10. varti kandidira zopet Edward L. Pucel, ki ni imel pri zadnjih volitvah nobenega protikandidata, dočim ima zdaj dva. V naši 23. varti kandidira letos zopet za mestno zbornico sedanji councilman Edward J. Kovacic in bivši council-

PROTIVNIK BLYTHINA

Arthur H. Day

V mestnih primarnih volitvah, ki se bodo vršile 30. septembra, si bo stalo nasproti pet kandidatov za župana, od katerih bosta dva, ki bosta dobila največ glasov, šla v volilno borbo v novembru, ko se bo volil župan. Arthur H. Day, bivši član ohijskega vrhovnega sodišča, bo predvsem ogrožal župana Blythina, kajti iskal bo v prvi vrsti republikanske glasove, prav kot si bo Martin L. Sweeney prizadeval, da bi razklal vrste demokratske stranke, ki stoji za kandidaturom Frank J. Lausche. Peti županski kandidat je komunist Arnold S. Johnson.

Razumeti je seveda treba, da so volitve v Clevelandu na podlagi mestnega čarterja nestrankske, kajti v primarnih volitvah se od volilcev ne zahteva, da povedo svojo politično pripadnost. To pomeni, da sta lahko nominirana dva kandidata ene in iste stranke. To se je zgodilo pred dvema letoma, ko sta bila radi tedanjega razkola v demokratskih vrstah nominirana Harold Burton in John O'Donnell, oba republikanca.

Arthur Day je ob vložitvi kandidatkih peticij zadnji torej dal v javnost izjavo, iz katere je razvidno, da bo lovil glasove med pristajali obeh strank. Indirektno je udaril po Blythinu in Lauschetu, češ, da skušata kovati politični kapital iz okolščine, da je velik del clevelandskih volilcev tujezemskega izvora. Rekel je, da vsak državljan, ne glede, kje je bil rojen ali kdaj so prišli njegovi predniki v Ameriki, ima iste pravice in bi torej moral voliti predvsem kot Amerikane. Blythin je bil rojen v Angliji v provinci Wales, in je prišel v Ameriko kot mladenič. Day je tudi apeliral na ostale kandidate, da se v kampanji vzdržijo "osebnosti" in da ne mešajo vanjo stvari, ki se ne tičejo mestne vlade.

Pritični opazovalci so mnenja, da sta Lausche in Blythin najmočnejša kandidata. Nihče ne dvomi, da bo Lausche nominiran, zelo ostra bitka za nominacijo pa se utegne razviti med Day-om in Blythinom. Ako bi se zgodilo, da bi bil Blythin 30. septembra poražen, se sodi, da bi ne bilo sile, ki bi v novembru mogla poraziti Lauschea.

Zaroka

Miss Mizi Komin in Mr. Anton Dragonič, 991 E. 64 St., sta se zaročila. Miss Komin je hčerka pokojnjih Joseph in Mary Komin, ter nečakinja Mr. in Mrs. Anton Koprivec, 1007 East 76th St. Čestitamo!

Bančna knjižnica najdena

Našla se je knjižnica od The North American Bank Co. Kdor jo pogreša naj se zglaš pri Mrs. M. F. Pestotnik, 1036 E. 68 St., Cleveland, O.

RAZPRAVE O KONČANJU STAVKE

Detroitški župan se je posvetoval z voditelji obeh delavskih unij, toda vse dosedanje prizadevanje za končanje stavke je bilo zaman.

DETROIT, 20. avgusta. — Tukajšnji župan Edward J. Jeffries je danes razpravljal z voditelji Ameriške delavske federacije kakor tudi C. I. O. organizacije, v prizadevanju, da se konča stavko voznikov avtobusov in uslužbencev poulične železnice, ki je nastala radi spornega vprašanja jurisdikcije, toda je bilo prav malo izgledov za poravnavo te pereče stavke.

Rečeno je, da četudi se doseže sporazum, je veliko vprašanje, če bo transportacija jutri že v polnem obratu. Unijski voditelji vidijo celo možnost, da se utegne stavka razširiti tudi na druge mestne departamente.

Prebivalci Detroita pa se med tem vozijo na delo v avtomobilih s svojimi prijatelji, ali pa v naprej naročujejo taksikabe za gotove ure.

"Nikar ne mislite, da boste vi "ronali" Detroit," je rekel župan A. F. of L. štrajkarjem, ki zahtevajo, da mesto nemudoma preneha z vsakim obravnavanjem z rivalno CIO unijo. Unijski voditelji nečejo končati stavke, kljub temu, da je župan zagrozil, da bo poklical vladno pomoč.

Pri tej stavki je najbolj na škodi splošna publika; oni ljudje, ki nimajo svojih avtov, morajo hoditi peš na delo, razen če si izprosijo vožnjo pri svojih prijateljih. Prvi dan štrajka je bilo prizadetih okoli pol milijona tovarniških delavcev ter oseb, ki so zaposlene v raznih pisarnah. Tisoče delavcev je prišlo z veliko zamudo na svoje delo. Industrije, ki so zaposlene z obrambnimi deli, so morale zjutraj pričeti z delom s pomankljivim številom delavstva.

Na konvencijo Z.S.Z

V nedeljo zjutraj odpotujejo v Chicago, Ill. glavni uradniki ter delegatje in delegatnje clevelandskih društev Zapadne Slovanske Zveze, kateri se udeležijo 11. redne konvencije, ki se prične v ponedeljek, 25. avgusta. Clevelandski delegatje so: Frank Glach in Johanna V. Mervar, glavna uradnika; Joseph Ponikvar, od društva št. 23; Joseph Godec, od št. 32; Frances Ponikvar, od št. 29 in Frank Mervar ml. od št. 58. Konvencije se tudi udeležijo Louise Zadnik, zapisničarica društva sv. Katarine št. 29 in sin Edward, član mladinskega oddelka.

Važna seja 23. warde

Nocoj, točno ob 8. uri se bo vršila seja "23rd Ward Citizens Committee to Elect Lausche Mayor", v prostorih na 6724 St. Clair Ave. Na to sejo ste vabljeni vsi državljani, kateri imate čut dolžnosti naprav sebi in svojemu bližnjemu. Pripeljite s seboj svoje znanke, da se skupno pogovorimo, na kakšen način bomo uspešnejši do zmage. Ako vam že ni mogoče pomagati s kakimi finančnimi prispevki, kateri so nujno potrebni, pa pridite vseeno, ker vaše sugestije bodo dobrodošle. Vabi za odbor — Joseph Okorn, tajnik.

VOROŠILOV POZIVA LJUDSTVO K OBRAMBI LJENINGRADA

Ruska transportna letala so prenesla tanke in rusko pehoto Nemcem za hrbet.

BRILJANTNA STRATEGIJA MARŠALA
BUDJENNIJA

Maršal Klementij Vorošilov, poveljnik severnih sovjetskih armad, je apeliral danes na vse Ruse tega okraja, naj se bore do zadnjega v obrambi Leningrada, drugega največjega mesta Rusije. S tem apelom je Vorošilov priznal, da so nemške in finske armade v nevarni bližini tega mesta.

"Sovražnik si prizadeva, osvojiti Leningrad," je izjavil Vorošilov. Toda sovražnikova noga ne bo nikoli stopila v to našo krasno mesto! — Nato je maršal naznanil, da je bila stvarjena narodna milica, ki bo pomagala redni armadi v obrambi Leningrada.

Nemške in finske čete, ki prodirajo od severa, so oddaljene še 75 milj od mesta.

Prenos tankov Nemcem za hrbet

Rusko poveljstvo poroča, da so pristali za nemškimi črtami tanki, ki so jih prinesla tja po zraku ogromna ruska letala, dočim so transportna letala izkrcala za nemškimi črtami rusko infanterijo. Te čete so zadale Nemcem silne udarce v njihovem zaledju.

Zlom treh nemških obrambnih črt

"Zdeča zvezda" poroča, da so ne.

ČEHOSLOVAKI KLIFEJO BENEŠU SLAVO

LONDON 19. avgusta (ONA). — Iznajdljivost zatiranega ljudstva se je pokazala onega dne v malem sudetskem kraju Pokaticu v Češki, kjer je ljudstvo paradiralo po ulici ter kričalo: "Živel, Beneš!", dočim je nacijska žandarmerija stala križemrok in bedasto - kisló gledala paradirajoče ljudi.

Na zunanje so namreč prebivalci kraja proslavljali zlato poroko stare zakonske dvojice, ki se piše Beneš, kakor se piše dr. Edvard Beneš, bivši predsednik demokratične češkoslovaške republike. Toda klic: Živel, Beneš!" je šel prebivalstvu prav iz srca.

RUMUNCII SE BORIIJO ZA NEMČIJO

LONDON, 20. avgusta. — (ONA). — Tukajšnji svobodni rumunski krogi poročajo, da je Juliu Maniu, bivši voditelj rumunske kmečke stranke, naslovil na rumunskega premijera Antonescuja pismo, v katerem ga je prosil, naj deluje na to, da se preneha z masakrom Rumuncv v ruski vojni.

Maniu je v svojem pismu izjavil, da se Rumunci ne bore za Rumunsko, temveč za Nemčijo. — Kakor naznanjajo zadnja poročila, so imeli Rumunci doslej 20,000 mrtvih in 80,000 ranjenih.

Poziv jugoslovanskim vojnim veteranom

V nedeljo 24. avgusta se vrši ena najbolj važnih sej jugoslovanskih veteranov. Seja se vrši ob 10. uri dopoldne v Knau-sovi dvorani, 6127 St. Clair Ave. vokal E. 62nd St.

Namen te seje je, da se na pravi kako akcijo v pomoč od vojne prizadetih Jugoslovanom, ki trpijo v borbi, ki se bje med demokracijo in nasiljem. Zato so vabljeni in prošeni vsi vojni veterani, da pridejo na to sejo, ki je kakor rečeno, zelo važna. Pridite vsi.

Za Post "Jadran" št. 3 A. Y. L. Franjo Lavrič, preds. Jože Grdina, podpreds. N. K. Bobich, tajnik

28 MRTVIH V POPLAVI V DRŽAVI ČILE

SANTIAGO. — V centralnih in južnih pokrajinah države Čile so nastale poplave, ki so zahlevale 28 človeških žrtev.

Izgubil ključe

Mr. Paul Tonković je v terek izgubil denarnico in šop ključev, in sicer med Makovec trgovino v Slovenskem narodnem domu ter svojim domom, 1011 E. 64. St. Pošten najditelj je proščen, da vrne ključe in rezite, ki so se v denarnici nahajali. Dobil bo \$1 nagrade. Vrne naj na dom ali naj pusti pri Mrs. Makovec.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

TIRALICA

policijskega departmenta ustanove "Boja za svobodo."

Išče se morilec!

ADOLF SCHICKLGRUBER
alias Hitler

zaradi umorov, požigov, sleparij, poneverb, nošnje orožja, piratstva, izdajstva in verskega preganjanja.

USTRELITE GA NA MESTU!

OPIS: Starost: 52 let; višina: 5 čevljev, 7 palcev; teža: 150-165 funtov; lasje: črni, en štrnast pramen mu visi preko čela; oči: črne in imajo odsoten, zmeden pogled; polt: bledormenkasta; brčice so podobne zobni ščetki ter imajo na vsaki strani po enajst kocič; splošna zanemarjenost v obleki ter posebna ljubezen do rjave srajce in do dežnega plašča.

POSEBNOSTI: Ta človek ima tendenco, da postaja histeričen radi najmanjšega vzroka; znano je, da se je že metal po tleh, kjer je grizel preproge. Glas mu je golčec ter se zvišuje v zadirčno piskanje, čim postane razburjen ali čim se mu ugovarja. Mož se vda za zabljodam, zlasti glede svojega mesta v zgodovini in glede svojih moči nad ogromnimi masami ljudstva. Je sadističen, bombastičen, maščevalen, mističen ter dostopen do javne histerije; z ozirom na vprašanje "rasne čistosti." Trpi na domišljiji preganjanja. Individue je velik lažnivec ter je bil zaposlen samo z enim znanim rokodelstvom: pleskanjem in slikanjem sob.

REKORD: Odsedel je en termin v ječi ter ima policijski rekord o ščuvanju na upor v raznih mestih.

Mož je nevaren karakter, ker napada brez predhodnega svarila; poleg tega je vedno obkrožen po oboroženih gangsterjih in strokovnjaških strelcih.

Nagrada za prijete tega zločinca, in sicer živnega ali mrtvega, je — svoboda za ves svet in mir za vse narode sveta.

... V ...

Sledečo "Tiralico" nam je poslala Fight for Freedom, Inc., organizacija v New Yorku, ki nas obvešča, da je bila omenjena tiralica s Hitlerjevo sliko nalepljena dne 19. avgusta širom vseh Zedinjenih držav na vseh plotovih in ogromnih tablah, ki stoje ob cestah in katere so določene za razne lepake.

NAJNOVEJŠI GOEBBELSOV IZDELEK

Goebbels, glavni eksponent nacistične tovarne laži, je vrgel med Ruse svoj najnovejši izdelek: proglas, v katerem zagotavlja, da je nemška vojska napadla sovjet. vojsko samo zato, da bo v Rusiji vzpostavila versko svobodo! Torej nove vrste bomba, ki naj pravoslavne vernike privleče na nemško stran!

V svojih spletkarskih prizadevanjih Nemcev prav nič ne briga, če se osmešijo pred vsem svetom, kakor so se s tem le proglasom, ki se mu še vrabci smejejo. Nemci, ki preganjajo tako katoliško kakor protestantsko cerkev v lastni državi in ki so na Balkanu postreljali in spravili na vešala na stotine pravoslavnih duhovnikov, se odevajo sedaj s plaščem zaščitnikov ruske pravoslavne cerkve!

Vendar jim pa namen niti najmanjše ni uspel v tem slučaju. Patrijarh Sergij, vrhovni poglavar ruske cerkve, je v Moskvi imel slovesno božjo službo, kateri je prisostvovalo 25,000 duš. Pozval je pravoslavne vernike, naj se z vsemi sredstvi bore proti nacističnemu sovražniku, ki je zahrbtno napadel njihovo domovino in ki jo hoče uničiti. To je bil pravoslavni odgovor na Goebbelsovo bombo.

NACISTIČNE METODE

Tevtonski barbari divjajo na naših tleh kakor divje zveri. Poročila iz Srbije javljajo, da so Nemci pomorili ogromno število ljudi, med njimi tudi ženske in otroke, ker kaznujejo s smrtno kaznijo tudi najmanjše prestopke proti "fermanom," ki jih izdajajo kar na debelo. Iz Srbije so odvedli v Nemčijo kot talce 8,000 otrok, starih od 8 do 12 let. So to večinoma otroci bojnikov, ki so se zatekli v planine, da nadaljujejo boj proti sovražniku. Nemci so razglasili, da se bodo za vsakega ubitega nemškega vojaka maščevali nad ugrebljenimi srbskimi otroci! To je "novi red," ki naj osreči Evropo!

UREDNIKOVA POŠTA

GOVOR MINISTRA DRA MIHE KREKA,
pretsednika slovenskega narodnega vodstva in zastopnika
Slovencev v Jugoslovanski vladi

WASHINGTON, 18. avgusta, 1941. — Dopisništvo Centralnega presbira pri kraljevskem poslanstvu v Washingtonu je prejelo sledeči tekst govora, katerega je imel v Londonu potom radia Slovencev v Jugoslaviji, minister dr. Miha Krek.

"Ko imam prvič priliko, da ujam gostoljubnost Velike Britanije in londonske radijske postaje, pred vsem toplo pozdravljam ves slovenski narod. Lažje bi jokal nego pozdravljal. Vsaka solza boljše označuje naše sedanje razpoloženje in usodo, kot pa more to storiti najboljša beseda.

"Slovenci smo danes suženjska raja, ki jo Hitler goni z lastne zemlje. Nimam sicer neposrednih poročil, prav nobenih, tako temeljito so Nemci in Italijani popravili slovenske meje, da jih je pred celim svetom sram, in so hermetično zaprli vso zvezo Slovenije z ostalim svetom. Toda že to, kar posredno izvem, je dovolj grozna slika. Nemci streljajo in zapirajo, Madžari obsejajo slovenske ljudi. Nemci izganjajo s slovenske zemlje in prevažajo cele tovorne vlake naših ljudi kot živino na jug v srbske kraje.

"Nemci odvažajo deset tisoče slovenske mladine na prisilno delo v Nemčijo. Nihče ne ve, kaj se tam z njimi godi. Nemci so v par tednih uničili vse kulturno življenje po celi Sloveniji. Zločini, ki jih izvršujejo Nemci nad slovenskim človekom, vpijejo v nebo po maščevanju. Hitler piše največje sramote na čelo vsem Nemcem. Golgota in bolečina Slovencev je neizmerna. To je moja slika o stanju v Sloveniji.

"Temu ubogemu, tepnemu in izkrvavljenemu narodu ni mogoče reči v pozdrav nič lepšega, nič toplejšega kot dr. Koroščeve besede: "Dvigajte glave, naše odrešenje se približuje!"

"In Evangelistovo oporoko v novi izdaji "Vi vsi, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno, kako boste vse svoje moči posvetili rešitvi slovenskega naroda in obnovi jugoslovanske države ter delu za njen procvit in blagostanje."

"Prva beseda je veljala našim mučnikom, takoj druga recimo našim borcem in pokloni se spoštljivemu spominu pokojnega predsednika ministra Kulovca, ki je prvi dal v tej vojni življenje za našo svobodo. — Molimo zanj in ostale junake, ki so padli na bojnem polju od Dravograda do Djevdjelije in med katerimi so častna imena slovenskih častnikov in vojakov. Z zadoščanjem moremo trditi, da je slovenski mož in fant, v najtežji uri, dal vse za svojo domovino in da je izvršil celo in polno dolžnost do države in kralja, da se je tako blesteče izkazala naša narodna in državna zavednost.

"Slovenci v izseljenstvu, posebno v Ameriki, so sijajno razumeli, da je po zlomu Domovine padla na Vas teža odgovornosti, da izpregovorite pravo našo besedo. Narodni odbor vseh slovenskih organizacij v Združenih državah Amerike naj ve, da je pokojni minister dr. Kulovec dobil njegov pozdrav in odobril njegovo delo. Zahvaljujemo se vsem, ki borbi za našo svobodo pomagajo in jo podpirajo, zlasti bratom Srbom in Hrvatim, ki nesrečne slovenske begunce sprejemajo in lepo z njimi ravnaajo ter svojo bomo skorjo kruha z njimi dele. Bog novo življenje v svobodi!"

"Kot predsednik slovenskega narodnega vodstva in zastopnik Slovencev v kraljevski vladi, globoko čutim vso težo odgovornosti, ki jo nosim. Storim in storil bom, kar je v mojih močeh, da se omili vaše mučeništvo in s slavo uspeha in zmage ovenča vaša mučeniška krona.

Prosim in vabim vse Slovence in Slovenke vseh strank, skupin in organizacij, da složno in potrpežljivo, vsi brez izjeme in razlike, združimo vse svoje moči in delo in borbi za vstajenje in skorjo kruha z njimi dele. Bog novo življenje v svobodi!"

Zadružni popravek o kegljanju

Cleveland, O. — V dopisu, ki vabi naj se prigrasijo v trgovinah one, ki želijo kegljati pod Zadružnim znakom, se je vrnila neljuba pomota v toliko, da naj se zgledajo pri Mamie Bokalovi na njenem domu, misli sem pa v glavni trgovini na 667 E. 152 St., ako je bližje, pa na njenem domu.

Toliko v blagohotno pojasnilo in popravilo.

George Panchur,
predsednik.

Delavec — inflacija in zadružništvo

Delavec podpira in se veseli v sistemu, ki mu z levo da, z desno pa nazaj vzame. V tej izmenjavi se nekaj več zgubi, kajti kjer se izgubi ekonomska svoboda, je druga svoboda bore malo vredna. Ako ne verjamete, vprašajte Morgane in Rockefellerje, kaj raje izgube, denar ali glasovnico. Odgovor je jase.

Gornje izgleda kot, da nima prav nobenega pomena, to je, ako površno pogledamo. Pa poglejmo temu konju na zobe. In kaj najdemo? Oj ti fuštajna ti! Inflacija! Veste kaj je to?

To ni nič drugega kot hiter obuboževalni proces za delavce, še bolj po domače, dela dosti, jela malo!

Tok svetovnih dogodkov kaže in zahteva, da smo odprti in si povemo odkrito kam to vodi. Pri nas bo z marsikatero stvarjo tako kot v Angliji. Ladje se bodo največ rabile za transport četa, za transport municije in drugega materiala v Evropo in nazaj, in bore malo za živče in druge življenske potrebščine.

Pri tem ne mislite samo na gasolin. Pomnožite to reč tako, da bo zasleglo ne samo na gasolin ampak tudi na druga živila in obleko, in evro ti pomankanje v izobilju! Kanonov, submarinov, letal in tankov bo dosti, ampak teh ne moreš ocvrt za zajutrek, ali pa rabit bombe za nудelne v juhi.

Načrt je izdelan, razmere ga tišijo bliskovito v osredje. Pametnim naj zadostuje naj se do bro založijo z vsem, kar lahko počaka meseca in meseca. Prvič bodo zagotovljeni, da bodo dobili in imeli doma, drugič dobili boste še po tekočih cenah, prihranili boste.

V dobrih dveh do štirih tednih gre program v aktivnost in potem bo prepozno govoriti ali pisati. S premogom bo sitnost, za ložite se danes. Zadruga vam ga lahko preskrbi garantiranega dokler je čas.

Mi kot delavci ne smemo spati. Danes je naša ura, organizirajte se v močne zadruge vseh vrst širom Clevelanda. Pogovorite se s prijatelji, organizirajte in ako potrebno, smo direktorji na razpolago z nasveti in pomočjo iz 28-letnih bogatih skušenj.

Se je čas — organizirajte vaš denar — kajti za lepim vremenom pride tudi slabo, in črni dnevi se zbirajo v ogromnih kupih skupaj!

Joseph Siskovich,
tajnik.

Jankovich odpotuje

Cleveland, O. — Nocoj odpotuje na agitacijo po državi Illinois poznani zastopnik naprednih časopisov Anton Jankovich, p. d. večni popotnik.

Obiskal bo sledeča mesta, oziroma slovenske naselbine: La Salle, De Pue, Oglesby, North Chicago in Waukegan, Ill. in ako bo čas dopuščal tudi Milwaukee, Wis. Ko te obišče, se poda na veliko proslavo Slovenske Narodne Podporne Jednote v Chicagu, katere se bo vršila tri

dni in sicer 30. in 31. avgusta ter 1. septembra, to je na Delavski praznik "Labor Day".

Odbore in članstvo društev in organizacij, pri katerih sem aktiven se prosi, da vzamejo to na znanje, posebno društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ.

Na svidenju v Chicagu, Ill.!

S pozdravom

Anton Jankovich

(P. S.) — Naprej za Lausche-tovo župansko kampanjo.

Iz zgodovine tiskovne svobode

O vprašanju tiskovne svobode so prvič resno diskutirali za časa krimske vojne l. 1854.—56. Takrat so listi prvič poslali na bojišča svoje poročevalce, med tem ko so bili prej navezani na uradna poročila ali kvečjemu na slučajne zasebne dopise. Angleški tisk je bil edini, ki za poročila vojnih poročevalcev ni bil podrejen cenzuri. S tem izjemnim stališčem se je dobro okristil.

Sprva so se v britkem glavnem stanu smejali, če so čitali v listih o luknjah v zidovih Sebastopola, ki se vsak dan večajo, kajti Sebastopol sploh ni imel zidov. Potem pa je vojak počasi minil smeh, ko so listi javnosti izdajali vojaško skrivnost za vojaško skrivnostjo. Iz Londona so odhajala poročila nekega tedaj znamenitega poročevalca v Berlin, od tam pa v Varšavo. Poročal je v "Timesih" n. pr. obširno, kje je vskladiščen smodnik za oblegovalne baterije in kolikšna so moštva, ki stražijo ta skladišča smodnika. Zaman je britski vrhovni poveljnik pisal vojnemu ministru: "Tisk je naš vrhovno poveljstvo. Če bo šlo tako dalje, ne boste našli nobenega gentlemana več, ki bi hotel vojski poveljovati. Tisk se je izkazal na največjega sovražnika vojske. Ruse seznanja z vsemi našimi namerami, izdaja jim točno število naših sil in celo število naših bolnikov."

Ko se minister še vedno ni mogel odločiti, da bi nastopil proti poročevalcem, mu je poveljnik pisal: "Rus ne izdaja niti rubla za vohunstvo: saj dobi vse za pet pencev iz "Timesov."

Celo ponovne pritožbe z vojaške strani niso zalegle, da bi britski tisk vsaj posvaril. Nasprotno, število vojnih poročevalcev je naraščalo od dne do dne. Končno je moral vojni minister osebno pisati vrhovnemu poveljniku. V njegovem pismu nahajamo značilni pasus: "Bodite vljudni z vojnimi poročevalci, toda pod roko jim zagrebite bivanje med vojsko! Če boste dosegli, da bodo tega ali onega malo ranili, boste naši državi gotovo napravili veliko uslugo."

Danes imajo na Angleškem učinkovitejša in obenem bolj človeške ukrepe proti tisku...

VELIK PIKNIK

Skupnih društev SSPZ
V NEDELJO, 31. AVGUSTA
na Pintarjevi farmi.

FOR DEFENSE

BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

ŠKRAT

Navihani Janezek je srečal Tončka in Tinčka ter jima rekel:

"Rad bi videl, kdo izmed vas je modrejši. Poslušajta! V neki trgovino sta stopila dva mlada. Prvi je kupil tri kile moke, kili sladkorja in pol kile masla. Drugi pa je kupil dve klobasici, hleb kruha in steklenico rade-ske vode. Uganita, kako je trgovec dognal, kateri izmed njiju je gasilec."

Tinček in Tonček sta si dolgo napenjala možgane, nazadnje pa sta morala priznati, da tega ne moreta uganiti.

Navihani Janezek se je na mejal in rekel:

"Zdaj pa že vidim, da je vaš na modrost bolj piškavce sate. Nič ni lažjega uganiti ko to. Eden izmed kupcev je imel sebi gasilski kroj!"

— Prišla sva pogledat stanovanje. Saj ga oddajate, kajne?

— Da, toda samo brez otrok.

— To nič ne de, saj privedem svoje.

— Gospa, ali poznate soseda Mislim, če jo poznate tako dobro, da govorite z njo.

— Seveda, poznam jo tako dobro, da z njo sploh ne govorim.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

— V Buenos Airesu, Argentin, 18. maja umrl Karl Ambrožič, star 39 let in doma iz Vremca Divača na Primorskem. V bližini genitini zapuščila ženo in hčer, starem kraju pa staro mater in dva brata in dve sestri. Na 1. junija pa je istotam umrl Josip Jerjal, star 36 let, doma iz Kosovel na Kraus. Istotam se je tudi smrtno prebil pri delu rojak Josip Jez iz Ivanjegrada pri Komarju na Primorskem. Zapuščila žena in dve hčeri, v stari domovini dve sestrice. — Zanje dni meseca maja se je istotako težko prebil pri delu rojak Stojan Markelje, doma iz Skočjana na Mokronogu. Nevarno je bilo bit po hrbtu in glavi in v ospredju v bolnico. — Argentinški Slovenski list poroča, da proti koncu maja pri njih niso niti ena navadna hud mrav. Temperatura je padla skoraj ničle. (Kadar imamo v Ameriki in v vsem severnem Južni Ameriki in po vsem nem zmrnem pasu zimo: ko pa pri nas zima, je tam poletje.) — Bela vrana z rdečimi očmi. Členciški rojak Louis Volk pred kratkim prišel v Cleveland. Bilo je tako: Volk je uposlen v tovarni Western Electric družbe in tam je povsem tovarišem, da ima doma vrano, ki ima rdečkaste oči. Vse vrani mu niso verjeli in so norce iz njega, češ: Fant, naša bela "čikno". To je Volk ufezilo in nekaj dni kasneje prinesel kletko z belo vrano, niso mogli verjeti. Nato je Volk odpeljal z vrano v zverinjaku in v Brookfieldu je je Karl Plath, kurator oddelka za ptice, svečano konstatiral, da je Volkova vrana res vrana, ne "čikna" in da je resnično lika redkost v vranjem svetu. Tedaj šele so Volkovi tovariši verjeli. Volk je poklonil vrano svojim "ka ka", na no crow, presented by Mr. Volk". Rojak Volk je doma Metlike v Bači krajini.

Tajna dvorane barbarskih bogov

(Dalje s 4. strani)

seveda sovaljati." "Ali je res iz dobre hiše?" "O tem ne more biti dvoma." "Tadaj obubožanec?" "Vse tako..." "Človek široke vesti?" "Tako se mi vidi." "Ali bi bil po vašem mnenju?" "Toda ne," je odrezal Chantecog. "Kolikor ga morem jaz presoditi, se mi ne vidi ne dovolj prebrisan ne dovolj drzen za tako vlogo. A govoriča zdaj o nečem drugem. Poprej sem vam objubil dve senzacionalni novici."

"Prva je bila bogme nepričakovana," je rekel mladi novinar. "Zdaj sem radoveden na drugo."

"Pripravite se na nekaj povsem neverjetnega."

"Res?"

"Belfegor se je spet izkazal." "Temu se ne čudim."

"Ali veste, kaj je storil? Snod je odnesel truplo gospodične Desrochesove!"

"Truplo...!" je zagrmel Belfegor in prebledel. Nato je zamrmral:

"S kakšnim namenom naj bi bil lopov izvršil to novo hudobijo?"

"Tako vam povem. Menardier je prepričan, da je bila Simona zastrupljena; posrečilo se mu je pridobiti za to naziranje tudi preiskovalnega sodnika... iz dobrega vira mi je znano, da je sodišče za danes dopoldne oddrlo raztelesenje trupla gospodične Desrochesove... Belfegor se je bal, da ne bi prišel njegov zločin na dan in je zato spravil truplo v kraj."

"A s kakim namenom?"

"Kaj! Mar niste uganili?"

"Saj komaj mislim, tako se mi je zvrtilo v glavi od vaše novice."

"No, prizadene si nekoliko." "Zato, da bi mi naprtil novo obubožilo!" je vzkliznil Jacques. "To je strašno!"

"Narobe, to je izvrstno." "Belfegor je nadaljeval: "Belfegor je na tem, da se zaleti... Ali še pomnite, kaj sem vam rekel: po njegovih pomagatih ga bodo dobili v pesti." "Mar jih poznate?"

Chantecog se je skrivnostno nasmehnil. Toda ognil se je novinarjevega vprašanja, rekoč: "Čas bo, da si ogledamo okoliščine v Auteuilu."

"Ali naj vas spremim?"

"Ravno sem vas hotel prositi."

ti."

Tako govoreč je segel lažnemu Cantarelliju pod pazduho in dodal:

"Kak krasen roman boste lahko kmalu pisali po svojih lastnih doživljajih!"

II. POGLAVJE

Vest o tem, da je louverški strah ugrabil truplo gospodične Desrochesove, se je kmalu raznesla po okolici in zbudila tako živo vznemirjenje, da se je pred Simonino hišo v nekaj minutah zbrala truma radovednih ljudi. Dve redarja v uniformi, ki sta stražila pred vrati, sta jih s težavo krotila.

Gospa Mauroyeva, Elza Bergenova in Maurice de Thours so stali v ateljerju, nasproti črnega divana, med ocvelim in osutimi rožami, ki so se ležale po preprogi. Razgovarjali so se s policijskim ravnateljem Fervalom, Menardierjem in policijskim komisarjem domače četrti.

(Dalje prihodnjič)

Nedopustna propaganda

Tudi v teh dneh se to dogaja. Zaradi zatemnitve mest stopajo česki pa poljski narodnjaki ponoči po Pragi in Varšavi in pišejo s kredo na hiše svoje grožnje in pozive. To ni nič novega. To se v dobi volitev dogaja prav tako. Zares da to ni nič novega, marveč je že nekaj jako starega. Kako stara je že ta navada, to je nemara še najbolj čudno.

Že pred mnogo leti so arheologi pri izkopaninah v Rimu in v Herculanu in Pompejih našli čudne, skrivnostne črke, ki so bile napisane na hišnih vratih, ali zaškrbljane v zid. Te črke je italijanski raziskovalec Della Corte kot prvi tudi sestavil.

Moški dobi

delo oskrbnika v restavraciji. — Vpraša se na 390 E. 156 St.

Išče se

dekle ali starejšo žensko za hišna opravila. Dober dom. Plača po dogovoru. — 956 East 185 Street., IVanhoe 7330.

Ženska

dobi delo za tri dni v tednu in sicer za opravljati hišna dela. Plača po dogovoru. — Naslov se dobi v uradu "Enakopravnosti."

VELIK PIKNIK

Skupnih društev SSPZ V NEDELJO 31. AVGUSTA na Pintarjevi farmi.

vil. Dobil je skrivnostni kvadrat črk:

R O T A S
O P E R A
T E N E T
A R E P O
S A T O R

Lahko prebereš ta petdelni kvadrat, kakor le hočeš, od zgoraj dol ali od spodaj gor ali od desne, od leve: zmeraj dobiš pet istih tajnih besed. Ker so latinske, jih lahko prevedesh: "Kolesa, dela, drži, Arepo, sejalec." V tem prevodu seveda ni nobene smisla. Mogoče pa je bilo to le igračka? A to ne more biti res, ker davni Rim ni poznal takih igračk. Zatorej so začeli to zadevo razvozlati razni učenjaki, zgodovinarji in starinoslovci. Vse raziskovalce pa je presenetil zaključek njih dela.

Svetopisemski izrek za propagando

Prvi korak na poti razvozlanja te uganke je storil nemški bogoslovec, ki je vseh 25 črk sestavil v obliki križa in je A in O izmenjaje postavil na koncu križa. Dobil je "A — Pater noster O" s čimer je bil kvadrat označen kot pralrščanski simbol. A in O, prva in zadnja črka grške abecede, sta znani, kot krščanska simbola, zlasti če primerjamo "Janezovo razodetje, 1, 8". Toda Janezovo razodetje izvira iz časov po razdejanju Pompejev. Prej nista bili črki "A in O" znani kristjanom kot simbola. Če iz križa Pater noster" izpustimo A in O, nam ostane skrivnostna beseda "Arepo". Nemogoče je, da bi bila ta beseda samo za mašilo v kvadratu, saj se prvi kristjani brez dvoma niso norčevali iz Očenaša. Tudi kot skrivni znak med kristjani ni služil ta kvadrat, ker bi ga bil vsakdo prehitro spoznal.

Tako daleč so bile te stvari razvozlane, ko je veliki belgij-

V najem

se odda stanovanje s 3 sobami in kopalnico; gorkota. Pripravno za novoporočence. Naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti."

Enjoy Hotel Breakers with 1000 comfortable rooms... moderate rates. World's Finest Bathing Beach.

AUGUST 22 thru 28

ALVINO REY
his guitar • his band • and the **KING SISTERS**

Nightly at 8:30... 50¢ and Sat. and Sun. Night... 75¢ and Matinee Sunday... 25¢

AUGUST 29 thru LABOR DAY

TED WEEMS AND HIS ORCHESTRA

Only Route 2, U. S. 6. Ball or bus to Sandusky. Steamers from Cleveland, Detroit and Toledo.

Playground of the Great Lakes

ski učenjak Cumont našel v starih besedah, ki se jih je dalo od petih prevesti (saj besede "Arepo" le ni še dotlej nihče razumel), namigavanje na besede iz svetega pisma, in sicer na knjigo Stare zaveze, Ezekiel 1 in 10. Ti stavki v Stari zavezi vsebujejo opis božjega prestolnega voza in v Ezekielu 1, 16 je navedeno: "Kolesa in njih delovanje so bili videti kakor lesketanje krizolita in tisti štirje v njih delo je bilo, kakor bi bilo kolo v drugem kolesu." Ta stavek je pač težko umljiv, pa je nemara tedanjega preprostelega bralca napotil, da je postavil četverkotnik, čigar štiri smeri imajo "enaki videz," kakor četvero mističnih koles.

Pojavu prestolniškega voza pa je pri Ezekielu, ki je svojo knjigo spisal pred babilonsko sužnostjo, sledilo šest simbolčnih dejanj, od katerih je poslednja ta, da Bog govori angelu: "Vstopi v prostor med štirimi kolesi pod Kerube, drži v

This is MODERN FOOD PROTECTION!

Frigidaire Cold-Wall

- Vam ni treba pokrivati jedil
- Jedila ostanejo bolj sveža, okusnejša, več dni
- Ohrani dragocene vitamine v jedi
- Poseduje mnogo prednosti
- Izdelana samo po General Motors

Only \$180.75

Frigidaire Cold-Wall Model C-6... big 6 8/10 cu. ft. size

Kupite sedaj — po današnjih nizkih cenah!

Pri nas imamo polno zalogo Frigidaire ledenic. Zalogo imamo tako veliko, da vam lahko pripeljemo vsake vrste električne predmete, ako kupite pri nas.

Lahka mesečna odplačila.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185 St.

NAZNANILO

ANDREW KAVČNIK in JOHN LEVSTIK

naznanjava vsem prijateljem in znancem, da skupno vodiva **GOSTILNO** ter se priporočava za naklonjenost. Vedno imava na razpolago dobro pivo, vino in žganje ter tudi postreževa z okusnim prigrizkom.

Vsaki petek serviramo **RIBJO VEČERJO**; ob **SOBOTAH PA KOKOŠJO VEČERJO**
Se priporočava
1144 E. 71 St.

HAIR-BREADTH HARRY

THE MAY COMPANY BASEMENT

Šivajte in prihranite!

Ravnokar smo prejeli — Čisto novo jesensko

Blago za obleke

\$1 RAYON SUEDE JERSEY

Tovarniški ostanki od 5 do 15 jardov dolgi!

50 in 54 inčev široko! Velika izbira novih jesenskih barv! Izvrstni za "robes," "jackets," obleke, itd.

59^c jard

39c "Kiltie" Woven Cotton Plaids

\$1 Novo Crepe blago za jesenske obleke

Spun Rayon Woollone

29c jd.

88c jd.

88c jd.

36 in. široko. Velika izbira lepih barv! Jamčene stalne barve, ki se perejo!

39 in. široko! 85% spun rayon in 15% nova volna! Nove jesenske barve in črna! Fino, močno blago!

39 in. široko! Krasne nove jesenske barve! Jamčeno, da se pere! Ritz Square volni podobno spun rayon. Izgleda in se nosi kot volna!

69c Heathertone Spun Rayon

59c Spun Rayon Dress Plaids

Novi "heathertone spun rayon prints." v najnovjših barvah. Čedno in trpežno blago! Se pere!

50c jd.

39 in. široko! Pravi "plaids"! Pripravno blago za otroško obleko! Jamčeno, da se pere

39c jd.

39 in. Spun Rayon "Serg-a-hed"

29c 80-Sq. Percal Print kratki kosi

39-in. "Dusty-Tone" Woven Rayon Plaids

69c jd.

19c jd.

69c jd.

Spun rayon blago, podobno serge, v veliki izbiri vsakovrstnih novih jesenskih barv! Močni rob in jamčeno blago, da se pere!

36 in. Printed "Topmost Fashion" percale... novi jesenski vzorci! 2 do 8 jardov dolgi kosi. Jamčeno blago, da se pere!

Woven spun rayon serge plaids! Lepe kombinacije plaid barv. Močni rob in stalne barve. Jamčeno blago za perilo.

Tovarniški vzorci — 54 in. Coatings & Suitings

Prvovrstno blago za suknje, obleke, in "suits"! Skoro dva kosa nista enaka — toda vsi so novo jesensko in zimsko blago! Zaželjene jesenske barve ter črna! Nova tkanina! Izvrstno blago za suknje, suits in krila!

\$1.39 & \$1.69 jd.

The May Co. COOL Basement

13 to 1

Zavlačuje promet zavlačuje obrambo

Based on the national city average of 34 passengers per automobile.

PREMIKAJOČI LJUDJE... ne vozila... je clevelandsko kočljivo prometno vprašanje; rešitev je v povečani rabi javnega prometa.

THE CLEVELAND RAILWAY COMPANY

1 voz poulične železnice zavzema le 1/13 toliko prostora na ulici kot ga rabi 37 avtov... pa vseeno udobno prepelje enako število ljudi.

Drink **Coca-Cola**
Delicious and Refreshing

5¢

Coca-Cola vam pomaga izvršiti najboljše

Če ste zelo zaposleni pri delu — na domu ali v trgovini... vzemite si trenuten odmor in veselite se "odmora, ki okrepči" z ledeno mrzlo steklenico Coca-Cola pijače. Trenutek je dovolj za odpočitek, ko se poslužite okrepčila v obliki ledeno mrzle pijače Coca-Cola.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.
Prospect 9333

ARTUR BERNEDE:

24

Tajna dvorane barbarskih bogov

Pustolovski roman

"Ali bi bili tako dobri, spoštovani mojster, da bi mi povedali njegovo ime?"

"Nič ni lažjega kakor to," je odvrnil Papillon. "Skrinjo in z njo vred tudi knjigo je kupila gospodična Simona Desrochesova."

"Gospodična Simona Desrochesova? Ali ni to tista mlada dama, ki je umrla ob tako skrivnostnih okoliščinah?"

"Prav ona!"

Lažni Holandec je s potrjim obrazom vstal, rekoč:

"Oprostite, gospod baron, da sem vas motil."

A Papillon, ki mu zbiralska žilica ni dala miru, ga je prekinil:

"Vi tedaj menite, da je bila knjiga dragocena?"

"O tem ni dvoma!" je z neomajno gotovostjo vzkliknil detektiv. "Že več let jo iščem. Na podlagi tehničnih dejstev se upam trdit, da je pristna."

"Potem je Carpenas bedak!"

"Tudi najbolj prebrisan človek se utegne zmotiti."

"To je pa res od sile," je zlovoljno vzkliknil zbiralec. "Res treba je biti član Instituta, da ugašate take budalosti."

Oh, gospod Jakob Levy-Nathan, če se vam posreči dobiti knjigo v roke, sem sam kupec zanjo in vas prosim, da se me spomnite na prvem mestu."

"Drage volje, spoštovani mojster."

Baron je nato dodal: "A vsekako bo težko dobiti dragoceno knjigo nazaj, vsaj v tem trenutku."

"Zakaj?"

"Snoči se je zgodilo v hiši gospodične Simone Desrochesove nekaj, kar je še bolj zamotalo stvari."

Chanteoq je nehote prislutil.

Papillon, ki ni niti od daleč slutil, kdo je njegov gost, je nadaljeval:

"Od gospodične Bergenove"

sem po telefonu zvedel, da je snoči louverški strah..."

"Louvrski strah?"

"Kaj? Mar niste še slišali o skrivnostnem banditu, ki se je preoblekel v prikazen in izvršil že celo vrsto zločinov? Vsi časopisi so polni poročil o njegovih zločinstvih..."

"A, tako... da, da... že vem..."

"Teda — louverški strah je ukradel truplo gospodične Desrochesove."

"Ni mogoče!" je vzkliknil kriminalist, delaje se na moč osuplega.

"Razumeli boiste, da sedanj trenutek ni primeren za poset pri dedičih."

"Razumem... Razumem spoštovani mojster," je rekel Chanteoq, "a bodite prepričani, kakor hitro bom lahko posetil dediče, bom uredil to stvar, kakor treba."

"Hvala vam že naprej."

"Le zanesite se name."

"Do svidenja, gospod Jakob Levy-Nathan..."

"Do svidenja, spoštovani mojster."

Papillon je spremil prišleca do praga svoje pisalne sobe in vzkliknil, ko so se vrata zaprla za njim:

"Kak osel je ta gospod Carpenas... Tega mu ne odpustim, dokler bom živ!"

Sam, ne več preoblečen v Cantarellija, je sedel Jacques Bellegarde v sobi, ki so mu bili uredili pri Cantecoqovih.

Premišljeval je o raznih dogodkih, ki jih je bil doživel zadnje dni. A mahoma je vstal in jel z dolgimi koraki hoditi po sobi.

Res je zaupal genialnosti velikega detektiva in prepričan je bil, da bo Chanteoq izvojeval nad Belfegorjem popolno zmago. Toda njegovo nestrpnost in živčno vedenje je kazalo, da ga sedanja brezdelnost hudo mori in da težko čaka trenutka, ko se bo mogel iznova lotiti dela.

V tem je tiho potrkalo na vrata.

"Prosto!" je rekel in obstal.

Vrata so se odprla in v sobo je stopila Koleta, tako dražestna, da je ni pomnil zašle.

Ob pogledu nanjo ga je obšlo, kakor da mu je zasijala nebeška luč, pred katero so zbežale vse mučne misli.

Deklica je stopila proti njemu.

"Gospod Jacques," je rekla z ljubečim glasom, "huda sem na vas."

"Zakaj, gospodična?"

"Neposlušni ste."

"Jaz?"

"Da, vi. Oče vam je izrecno priporočil, da se ne kažete v svoji pravi podobi."

"To je res."

"Zakaj ste potem tako lahko miselni?"

"Pusto mi je ves dan igrati Cantarellija. Kar smešnega se čutim v tej vlogi."

"Smešnega? Nikakor ne!"

"Zelo ste prizanesljivi."

"Verjemite mi, da ostanete vključ svojimi maski vedno tisti, ki ste v resnici. Tudi jaz ne vidim za to obleko, to lasuljo, temi brki in to šiljasto brado nikogar drugega kakor pravega Jacquesa Bellegardea; prosim vas, da se neutegoma spet našemite. Mislite vendar na to, da mora Menardier po vsem, kar se je snoči tukaj zgodilo, neizogibno začeti sumiti... In kdo vam je porok, da mali lončegled, kakor ga imenuje naša vrla Marižana, ni že prepričan, da vam je moj oče omogočil beg in vas skriva tu pri sebi? Iz vseh teh razlogov moram reči, da bi me zelo bolelo, če bi vztrajali v svoji nepokorščini do papana..."

Na vrtu se je oglasilo tuljenje psov. Koleta je stopila k oknu in privzdignila zagrinjalo.

"Oče se pravkar vrača..."

In res se je bližal hiši Chanteoq, še vedno preoblečen v amsterdamskega starinarja. Deklica je dejala: "Po njegovem obrazu sodim, da prinaša dobre novice."

"Hitiva mu naproti," je vzkliknil Bellegarde.

"Nikamor ne pojdete, dokler se spet ne izpremenite v Cantarellija."

"Ali vam je veliko do tega?"

"Zahtevam, da me ubogate."

Njiju oči so se ujele v pogledu, v katerem se je zrcalila vsa

njuna ljubezen. Nato je stopil Jacques k mizi, kjer so ležali brki, brada in lasulja.

Koleta je takoj hitela k očetu, ki je sedel v svojem laboratoriju za mizo in si ravno snemal umetno brado.

"Ali si zadovoljen, očka?" ga je vprašala.

"Zelo..."

"Kaj ti je povedal baron Papillon?"

"Vse, kar sem hotel vedeti, in celo še več."

"Daj, povej mi, kako je bilo!"

"Počakaj... Najprej moram govoriti z najinim prijateljem."

"Tako pride."

"Izvrstno!"

"Zakaj nočeš vpričo mene govoriti z Jacquesom?"

"Rad bi mu povedal nekaj stvari, ki bi mu jih bilo vpričo tebe morda nerodno poslušati."

Dekličin obrazek je potemnel.

"Ne vznemiraj se," je rekel Cantecoq... "Še enkrat ti pravim, da gre vse po sreči..."

Dogodki se le ne smejo prenaaglit... Treba je še nekoliko potrpljenja in opreznosti..."

"Nu prav, pa pojdem, če je tako," je rekla Koleta in oči so ji spet zasijale.

"Pojdi, dragica... kmalu te pokličem nazaj."

Jacquesova zaročenka je odšla iz sobe. Ko si je Chanteoq obrisal ličilo in zamenil starinarško obleko z vsakdanjo, se je vrnil v delavnico kot obče znani detektiv. Čez nekaj trenutkov je prišel k njemu Jacques, preoblečen v Chantarellija, in takoj vprašal:

"Ali ste govorili z baronom Papillonom?"

Veliki detektiv je veselo odvrnil:

"Vračam se od njega z dvema senzacionalnima novicama. Prvič: rokopis Ruggierjevih spominov je bil res baronova last, a je pozneje prešel v roke gospodične Desrochesove."

"V Simonine roke?" je ostr-

mel urednik.

Chanteoq je nadaljeval:

"Po tem sklepam, da ga je ukradel nekdo iz okolice te nesrečne ženske."

"Resnica je, da je Simona sprejemala kaj čudne ljudi."

"Ali ni med njimi nikogar, ki bi ga imeli na sumu, da utegne biti Belfegor?"

Mladi mož je trenutek pomislil, nato je dejal:

"Nič določnega vam ne morem reči."

Chanteoq je povzel:

"Kakšno je vaše mnenje o družabnici gospodične Desrochesove?"

"O gospodični Bergenovi?"

To vem, da je že dolgo v Simonini službi... in reči moram, da je kazala do mene vedno očiten odpor, nasproti Simoni pa resnično nagnjenje in vdanost."

"In Maurice de Thouars?"

"Ker se je zelo ogreval za gospodično Desrochesovo, je mene

(Dalje na 3. str.)

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrl naš ljubljeni dobri soprog in oče

MATIJA ZADELL

Umrli je dne 1. avgusta 1941, v starosti 61 let. Pogreb se je vršil dne 4. avgusta iz Joseph Želetovih prostorov v cerkev sv. Marije ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji.

Naša želja je, da se najlepše zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti dragega umrlega. Ta izraz ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo. Hvalo izrekamo: Louis Valencic, Andy Kovach, Tony Gerchman, Leo Mohorčich, Rudy Gulic ml., Frank Pierce, Joseph Tomsich, Frank Znidarsic, John Fedah, Ero Leimahka, William Sitter, Mr. in Mrs. Sargi, Charles Krivec, Frank Koncan, Mr. Frank Sustarsic, Helen Zadell, Anthony Zadell, John Asseg, Mrs. Graham, Mrs. Flanigan, Mr. in Mrs. Volker, Mr. Sustarsic, Frank Kovach, Mrs. Rose Benedict, William Benedict, Andrew Skrinjar, John Russ, Harry Zorman in Connie Koncan.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika in sicer: Mrs. Antonia Alic, Felix Korosec, Louis Kovach, Mike Bobak, Stella J. Zadell, E. Kromar, Mr. Lurn, J. Yakos, Joe Barbis, Mary Martich, Jennie Batich, Mrs. Petic, Frank Tomsick, Joe Kusar, Andy Kovach, Frank Chiligo, John Milavec, George Poje, John Debelak, Joseph Kogoy, Frank Lisjak Jr., Mr. in Mrs. Bernot, Julia Shine, Andrew Skrinjar, Rose Benedict, Jo Kovac, Frank Kontely, E. Koelling, Frank Krivec Sr., H. Frieden, Frank Petrovic, Frank Yankovich, J. Tomsich, Andy Macek, Mike Brochick, Joe Modic, Frank Grill, Mrs. Helen Zadell, Martin Sustarsic, Joseph Sargi, Mrs. Orehovec, Julia Pezdirtz, Mrs. Vega, Frank Laurich, Anton Bartol, Mrs. Pintar, Sutton Girod, Frank Marzlikar in Frank Zorman.

Iskrečna hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu pri pogrebu, in sicer: Frank Kovach, Andrew Skrinjar, Rudy Gorjup, Frank Koncan, Frank Roytz, John Russ, Andrew Yankovich, John Asseg, Joe Zorman, Frank Kapel, Tony Pintar, Philip Zele, Tony Gerchman, Frank Sustarsic, John Kogoy, Joseph Zele, Frank Zorman in Joe Kusar.

Hvala vsem onim, ki so prišli kropit našega dragega soproga in očeta, kakor tudi vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Hvala Joseph Zele pogrebniemu zavodu za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugu. Hvala čst. g.g. pri cerkvi sv. Marije, Monsig. Vitus Hribarju in Rev. Frank Baragi za obiske in opravljene pogrebne obrede, ter pogrebem, ki so nosili krsto na mirodvor.

Posebno zahvalo izrekamo sosedu Mrs. Jennie Mohorčič in njeni mami za vso veliko pomoč in tolažbo v dneh žalosti.

Ti, ljubljeni soprog in oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih, dokler se ne snidemo enkrat na kraju večnega miru in blaženstva!

Žalujoči ostali:

Katarine, soproga

Frank, Louis in Andrew, sinovi

Mary, poročena Sustarsic; Stella, poročena Zorman;

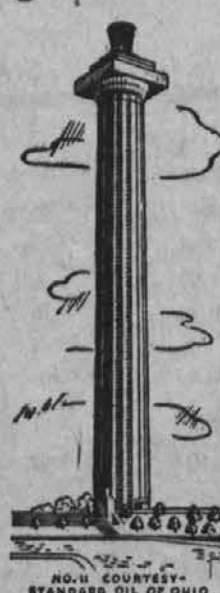
Katerine, poročena Barry; Anna, poročena Kovach; Julia, hčere

Anthony Zadell, nečak

V stari domovini zapušča sestro Antonijo.

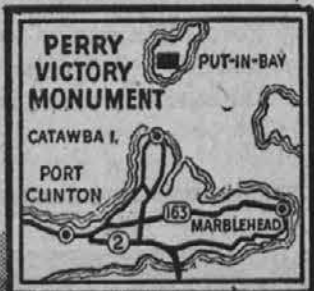
V Clevelandu, Ohio, dne 21. avgusta, 1941

Let's Explore Ohio

The Perry Memorial is at Put-in-Bay

Perry Leaves the Lawrence? Original painting in Statehouse, Columbus

FAMOUS OHIO BATTLEFIELDS

A British Squadron Meets Defeat in Lake Erie

THE BATTLE OF LAKE ERIE—1813

Floating helplessly on the calm waters of Lake Erie, the "Lawrence," flagship of the hastily constructed fleet of 28-year-old Commodore Oliver Hazard Perry, was a helpless, battered hulk.

All but four of her effective crew of 97 were dead or wounded. All but one cannon had been dismounted. One of her masts was a shattered stump. Her rigging was torn to shreds.

With the flagship gone, the fleet must surrender; so, at least, thought Captain Barclay who commanded the British fleet in the Battle of Lake Erie on that fine Indian Summer day in September, 1813.

The British were playing their trump card for the control of Ohio. A fleet on the Great Lakes would be a constant threat against the peace and security of the bordering states.

It was to meet and eliminate this threat that Commodore Perry was detached from his Rhode Is-

land station and sent to Presque Isle, at what is now Erie, Pa., to build, equip and man a fleet to challenge and destroy England's naval might on the Great Lakes.

From the faraway East came carpenters and all types of skilled workmen—ships' stores, cannon, ammunition and supplies of all kinds. Then trees were selected in the dense forests, cut down and shaped into timbers. It was a task for Hercules himself.

As the ship neared completion, sailors came over the same backcountry streaks of mud that were called roads only out of courtesy.

After seven months the fleet was completed—10 ships mounting 55 guns and two swivels—and put to sea.

Westward, Perry sailed, searching for the British. Early on September 10 the lookout on the "Lawrence" called out "Sail Ho!" The British were in sight.

Then nature took a hand. Light breezes gave the British a sailing advantage. Their long guns began to fire, concentrating on the "Lawrence," with devastating ef-

fect. The flagship was out of the battle.

Then Perry made a daring and unprecedented move. A small boat was ordered, manned and rowed in a rain of shot to the "Niagara." Suddenly the wind strengthened. Perry now decided on another daring maneuver. He would crash the British line.

Only yards away, the British ships reeled under the impact of the broadside. Other vessels of Perry's fleet closely engaged portions of the British squadron.

Captain Barclay's position was helpless. A white flag was hoisted and, for the first time in history, an entire English squadron surrendered.

Beaten on land and beaten on the water, the British power was broken and Ohio was again safe.

The next day the bodies of the dead—American and British—were taken ashore to Put-in-Bay and laid side by side in a long row of newly-made graves.

Next Week—General Morgan brings the Civil War to Ohio.

Na prvem mestu radi milj kaže preiskava* meh ohijskimi lastniki avtov!

*Rezultate preiskave širom države je izvedla Ross Federal Research, Inc.

X-70 for MILLERAGE

Lastniki avtov pravijo: Vam ni moglo prekositi SOHIO X-70 z ozirom na število milj VEČ-MILJ-NA-GALON POMENI VEČ GALON ZA OBRAMBO

SOHIO